

Ivan Kraus

Mikuláš

Kdo na ten neuvážený nápad přišel, se už dnes neví. Ani otec, ani matka se k tomu nechce přiznat a oba se tématu raději vyhýbají, přesto že už je to pěkná řádka let. Tenkrát nás dětí nebylo ještě pět, protože Jan a Kateřina přišli na svět později. Vlastně k tomu došlo jen kvůli Michaelovi, který byl ještě malý, a tak rodiče usoudili, že ho překvapí. Mikuláše dělal pan Dener, který dělal po léta Mikuláše vlastním dětem a měl jednak zkušenosti, a jednak to byl soused, který takovou službu naší rodině velmi rád prokázal. Paní Denerová tvrdila, že jejich děti jsou na otce už zvyklé a že scéna vždycky velmi dobře vyjde. Problém spočíval v tom, že si nikdo z dospělých neuvědomil, že náš Michael byl na svůj nepatrný věk nesmírně vyspělý chlapec se značným postřehem a otevřenou povahou.

Je pravda, že se začátek panu Denerovi poměrně vydařil. Lehce bratra pokáral za to, že se ne zrovna rád myje a že sem tam odmlouvá rodičům, a pak trochu improvizoval. Na závěr se zmínil o pekle a o nebi, očekáváje, že takto na bratra zapůsobí. Ukázalo se však, že se mýlil.

Bratr sledoval počínání pana Denera, převlečeného za Mikuláše, s chladem a jakousi odevzdaností, dáváje najevo, že co musí být, musí být. Řekl bych, že bratr zpočátku pana Denera trpěl, ale to jen za předpokladu, že ho Mikuláš nechá napokoji. Tohle právě pan Dener neodhadl. Požádal bratra, aby prosil za odpuštění, avšak ten se k ničemu neměl.

"Přece poslechneš Mikuláše, ne?" pravil pan Dener, lehce otřesen bratrovou reakcí.

Míša si ho nedůvěřivě prohlížel a pak si začal hrát s autíčkem.

"No, hochu, teď se ukáže, jestli jsi poslušný ..." řekl pan Dener změniv taktiku. Ale bratr se k ničemu neměl. Pan Dener tedy pravil co nejvábnějším hlasem, že ví o chlapečcích, kteří také neposlouchali, a dodal, že by mohl vyprávět o tom, co se s takovými dětmi dělo.

V tu chvíli začal bratra příběh zajímat. Matka se pokusila dát panu Denerovi znamení, protože se domnívala, že by právě teď měl využít příležitosti, která se nabízela. Zamávala na pana Denera, který však nechápal, co má matka na mysli, a upřeně na ni zíral. Bratr se podíval na matku, která se rozkašlala.

"Tak dobrá, já ti tedy povím, co čeká nehodné děti," začal souseď, kterému svitlo. "Nehodné děti, i děti, které neposlechnou Mikuláše, když se mají modlit, přijdou do pekla! A v pekle to není žádný med, hošíčku, to teda ne ..." pokračoval nejspíše Mikuláš, který, jak se zdálo, nevěděl jak dál.

Bratr si dal hlavu do dlaní a byl zřejmě připraven na vyprávění. Jenže pan Dener se nemohl dostat k tématu.

"Tam v pekle ... dole ... tam je vedro ... a horko. A hlídají tam čerti. I já abych se tam bál ..." doznal souseď, hledaje pomoc u matky.

Ta mezitím nenápadně napsala cosi na kus papíru a ukázala to, schována za bratrem, panu Denerovi. "SOUVISLEJI A V DETAILECH!" Mikuláš si to přečetl a ztratil nit docela. Znervózněl tak viditelně, že se mu začala třást berla. Matka viděla, že situace je vážná a nabídla mu skleničku vodky.

"Mikulášovi je špatně?" zeptal se bratr.

"Ne, jen se potřeboval napít," vysvětlila matka pohotově.

Mikuláš se po alkoholu vzpamatoval a ujal se iniciativy.

"Tak chlapče, teď se pomodlíš a pak něco dostaneš, anebo zavolám čerta!" oznámil světec.

"Já chci čerta!" řekl bratr hlasem, prozrazujícím radostné očekávání.

"Rozmysli si to ..." pravil Mikuláš, který viděl, že teď jde do tuhého.

"Pan Dener čerta zná?" zeptal se bratr matky.

"Já jsem Mikuláš!" pravil pan Dener podrážděně.

"Nejseš. Ty seš pan Dener!" řekl bratr s naprostou samozřejmostí.

Světec si sáhl do míst, kde nosíval opasek. Matka ukázala nový nápis: "NERADA BYCH DÍTĚTI LHALA." Mikuláš si to přečetl, ale vědomí porážky ho hnětlo. Vzchopil se k novému útoku. "Tak já budu muset čerta zavolat telefonem," oznámil Míšovi, očekávaje, že si to v poslední chvíli kluk rozmyslí a padne na kolena.

"Ano, ať sem přijde," řekl bratr a otočil se radostně k matce s dotazem: "Když pan Dener čertovi zavolá, tak čert přijde?"

Matka přikývla.

"Ale ty přece nechceš, aby sem přišel čert?" ptala se tím nejjemnějším hlasem, připomínajícím unavenou vílu.

"Chci," řekl bratříček.

"Tak ty opravdu chceš, aby sem přišel čert a odnesl tě do pekla?" zaúpěl pan Dener, otíraje si obličej kapesníkem.

"Chci čerta," řekl bratr a radostně zatleskal ručičkami.

"Tak dobře," řekl pan Dener. Vytočil jakési číslo, vzal do ruky sluchátko a pak řekl s námahou: "Haló ... je to peklo? Tady čert ... totiž Mikuláš ... Má sem přijít čert, protože je tu zlobivý kluk. Je to Klášterní ulice 22 ..." Pak si uvědomil složitost situace a otočil se znovu k bratrovi. "Oni se ptají, jestli sis to doopravdy nerozmyslel," řekl a bylo vidět, jak touží po tom, aby bratr své přání odvolal.

"Já si budu s čertem hrát," řekl Michael a šel připravovat autíčko.

Mikuláš zavěsil telefon a zapálil si cigaretu. Třásl se mu ruce.

"Nechte toho!" zaprosila matka šeptem v nestřeženém okamžiku.

"Ale pan Dener je hezkej Mikuláš," řekl bratr, když se vrátil s autíčkem.

"Já jsem svatý Mikuláš!" rozzlobil se muž v kostýmu a uhodil berlou o zem.

"Mami, kdy už přijde čert?"

"Brzo, brzo přijde a odnese tě do pekla!" hrozil pan Dener.

Matka pochopila, že teď už je situace beznadějná, a běžela honem o patro níž k paní Denerové telefonovat. Otec slíbil, že přijede taxíkem. Když se matka vrátila, žádal bratr zrovna Mikuláše, aby si odlepil vousy. Světec se prý po dítěti ohnal berlou. Matka dala Mikuláši ještě jednu vodku a ukázala mu nápis: "OTEC NA CESTĚ — VYDRŽTE!" Ale pan Dener byl už natolik pokleslý na duchu, že matčině zprávě nevěnoval pozornost. Bratr chtěl vědět, kdy už přijde čert. Pan Dener ho ujistil, že je už na cestě, a zmínil se o metle a řetězu.

Bratra zpráva zjevně potěšila. Soused otřesen chlapcovým chováním a klidem, začal najednou vyprávět a do detailu popisovat čertovo náčiní a jeho schopnosti, vztahující se k zacházení s uličníky. Bratr chtěl vědět, zda čerti hrají fotbal a zda mají rádi bonbóny. Pan Dener propadl hysterii a začal tvrdit, že má dojem, že přijde celá tlupa pekelníků, kteří si to s bratrem vyřídí. Ten se pustil do úvahy o tom, zda

se všichni čerti k nám vejdou a kde budou spát. Matka napsala postupně tyto nápisy: "NECHTE TOHO!", "ZMĚŇTE TÉMA!", "CO KDYBYSTE SE ODMASKOVAL?", "NEMOHLI BYCHOM MU TO NĚJAK VYSVĚTLIT?" a "NENÍ VÁM ŠPATNĚ?" A pan Dener na všechny zprávy jen vrtěl hlavou.

Konečně se dostavil otec. Hned u dveří zamrkal na Mikuláše a řekl, že potkal hlavního čerta, který vzkazuje, že mají moc práce a že se zastaví jindy. Pan Dener zřejmě nepochopil otcovo znamení nebo ho prostě přehlédl, protože otci chladně oznámil, že on je Mikuláš a čert přijde co nevidět. Otec tedy znovu zamrkal a pak se pokusil vylákat pana Denera do kuchyně. Nejdřív na obložený chlebiček (nezabralo to), pak na salám (opět bezúspěšně) a nakonec nápisem "SEJDEME SE V KUCHYNI!".

Mezitím bratr začal otci vysvětlovat, že mu pan Dener slíbil, že přijde čertů víc, a řekl otci, že se už hrozně těší. Matka ho pak odvedla do koupelny pod záminkou, že se musí umýt, což bylo bratrovi, který se zrovna před hodinou koupal, nepochopitelné.

Mezitím otec požádal pana Denera, aby se vzdálil. Řekl, že celá věc prostě nevyšla a že si z toho nemá nic dělat, že to bude zřejmě v kostýmu nebo v masce. To se pana Denera velice dotklo, protože právě na svůj kostým a masku byl velice hrdý.

Řekl, že se mu něco takového nikdy nestalo, a projevil přání bratra ztřískat. Otec se ho snažil uklidnit a naznačil mu, že by Mikuláš, který bije cizí děti, mohl skončit před soudem pro ubližování na těle.

Potom přiběhla paní Denerová a prosila manžela, aby šel domů. Otec dal Mikulášovi meprobamat pro uklidnění.

V noci jsme slyšeli, jak pan Dener bouchá dveřmi a křičí do světlíku obhroublé výrazy.

Bratr spal klidně. Avšak trvalo ještě hodně dlouho, než se přestal ptát, kdy konečně přijdou slíbení čerti. Nakonec se o ně přestal zajímat, když mu otec řekl, že přijdou jen tehdy, když bude moc hodný.